

APSTIPRINĀTA

ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
Valdes 2021.gada 24.maija
lēmumu Nr.VL - 25/2021

SASKAŅOTA

ar Valsts dzelzceļa administrācijas
2021.gada 19.maija
lēmumu Nr.2-6-3

**KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK NODROŠINĀTA VAGONU UZSKAITE UN PĀRROBEŽU
PĀRVADĀJUMI LATVIJAS TERITORIJĀ PIEROBEŽAS IECIRKŅOS LĪDZ
PIEŅEMŠANAS/NODOŠANAS STACIJĀM**

(ar grozījumiem, kas tika apstiprināti ar VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes 28.01.2026. lēmumu Nr.VL-1.6/28-2026,
saskaņoti ar Valsts dzelzceļa administrācijas 17.02.2026. lēmumu Nr.2-6-1 un stājās spēkā ar 18.02.2026.)

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Kārtība, kādā tiek nodrošināta vagonu¹ uzskaitē un pārrobežu pārvadājumi Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām (turpmāk – Kārtība) ir izstrādāta, pamatojoties uz Ministru kabineta 25.08.2020. noteikumu Nr. 540 "Noteikumi par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja sniegtajiem pakalpojumiem pierobežas iecirkņos" 3. un 9.punktu.

1.2. Kārtībā lietotie termini:

1.2.1. ārpakalpojuma sniedzējs – pārvadātājs, kuram ir tiesības veikt kravas pārvadājumus Latvijas teritorijas iecirknī no robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai, kuram ir noslēgti līgumi ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par vilces līdzekļu izmantošanu un kuru infrastruktūras pārvaldītājs ir izraudzījis vilces pakalpojumu vai citu starpniecības pakalpojumu (Ministru kabineta 25.08.2020. noteikumu Nr. 540 ietvaros) nodrošināšanai pierobežas iecirkņos;

1.2.2. infrastruktūra - publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra;

1.2.3. IS – informācijas sistēma (-as);

1.2.4. kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmums – dzelzceļa uzņēmums no ārvalsts, kas ir Latvijas kaimiņvalsts, kurš veic pārvadājumus savā teritorijā pirms Latvijas robežas šķērsošanas, pamatojoties uz SMGS vai CIM pavadzīmes noteikumiem, un kurš ir tiesīgs nodrošināt vilces pakalpojumus Latvijas teritorijā no robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai;

1.2.5. MGSP – starpvalstu saskares punkts – viena no divām robežstacijām, kurā, tiek uzskaitīta vagonu un vilcienu nodošana/pieņemšana starp divu kaimiņvalstu dzelzceļiem;

1.2.6. pārvadātājs – komercsabiedrība, kas saņēmusi pārvadātāja licenci dzelzceļa pārvadājumu veikšanai starp stacijām un veic starptautiskos kravas pārvadājumus, pamatojoties uz SMGS vai CIM dzelzceļa pavadzīmi;

1.2.7. vilces pakalpojuma pieteicējs – Latvijas Republikā reģistrēts dzelzceļa pārvadātājs, kuram nav noslēgti līgumi ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par vilces līdzekļu izmantošanu un kurš vēlas saņemt starpniecības pakalpojumu;

¹ Kārtībā vārdam "vagons" ir piešķirta šādu jēdzienu kopums "konteiners" "inventārā parka vagons" un "privāts vagons".

1.2.8. starpniecības pakalpojums – infrastruktūras pārvaldītāja pakalpojums, kas tiek sniegts vilces pakalpojuma pieteicējam, lai nodrošinātu vilces līdzekļu izmantošanu vai citus pakalpojumus (Ministru kabineta 25.08.2020. noteikumu Nr. 540 ietvaros) pierobežas iecirkņos;

1.3. Kārtība regulē infrastruktūras pārvaldītāja atbilstoši Dzelzceļa likumā noteiktajai kompetencei pēc pieprasījuma nediskriminējošā veidā visiem pārvadātājiem sniedzamo starpniecības pakalpojumu, un vagonu uzskaiti, kas izriet no infrastruktūras pārvaldītāja dalības starptautiskajās dzelzceļa transporta organizācijās, kā arī no līgumiem par pārrobežu pārvadājumu nodrošināšanu.

1.4. Atbilstoši Ministru kabineta 19.04.2016. noteikumu Nr. 244 "Noteikumi par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras tīkla pārskata saturu" 5.3.4. punktam Kārtība ir daļa no Tīkla pārskata.

2. Līguma par vilces līdzekļu izmantošanu pierobežas iecirkņos noslēgšanas kārtība

2.1. Vilces pakalpojuma pieteicējs, kas vēlas saņemt starpniecības pakalpojumu, iesniedz infrastruktūras pārvaldītājam pieteikumu par līguma par starpniecības pakalpojuma sniegšanu. Nodrošinot starpniecības pakalpojumu, līguma priekšmets starp vilces pakalpojuma pieteicēju un infrastruktūras pārvaldītāju ir vilciena sastāva nogādāšana no valsts robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai Latvijas teritorijā, paredzot, ka infrastruktūras pārvaldītājs var nodibināt līgumattiecības ar ārpakalpojuma sniedzēju (skat. 2.2. punktu).

Vilces pakalpojuma pieteicējam ir tiesības neizmantojot starpniecības pakalpojumu, bet slēgt līgumu tiešā veidā ar citiem pārvadātājiem vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par nepieciešamo vilces pakalpojumu.

Infrastruktūras pārvaldītājs, slēdzot līgumu par starpniecības pakalpojuma sniegšanu, nosaka starpniecības pakalpojuma maksu, kas iekļauj izmaksas, kuras saistītas ar starpniecības pakalpojuma sniegšanu, tām piemērojot samērīgo peļņu.

2.2. Infrastruktūras pārvaldītājs starpniecības pakalpojuma nodrošināšanai izraugās ārpakalpojuma sniedzēju un slēdz ar to līgumu par kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma vilces līdzekļu izmantošanas kārtību Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos no valsts robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām, līguma priekšmetā norādot, kā vilces pakalpojuma pieteicējs varēs izmantot ārpakalpojuma sniedzēja nodrošinātos vilces pakalpojumus.

3. Vilcienu kustības drošības prasības ievērošanas kārtība pierobežas iecirkņos

3.1. Vilcienu kustības drošības nodrošināšanai pierobežas iecirkņos tiek ieviestas drošības pārvaldības sistēmas un tiek piešķirtas tiesības piekļuvei dzelzceļa infrastruktūrai (saskaņā ar Dzelzceļa Likumu un tajā noteikto subjektu kompetenci par savu darbību drošu vadību un atbildību), ņemot vērā drošības riskus un atbildības sadalīšanu vilces pakalpojuma pieteicēja, ārpakalpojuma sniedzēja un infrastruktūras pārvaldītāja noslēgtos līgumos vilces pakalpojumu nodrošināšanai. Infrastruktūras pārvaldītājs savās drošības pārvaldības sistēmās norāda, kā vilces pakalpojuma pieteicējs un ārpakalpojuma sniedzējs īsteno riska kontroles pasākumus, izmantojot kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma vilces pakalpojumus, ka arī norāda atbildības par drošības neievērošanu un tās sekām sadalīšanas pamatprincipus.

3.2. Ārpakalpojuma sniedzējs un vilces pakalpojuma pieteicējs ir atbildīgi par savām, savu darbinieku un citu personu, kuru pakalpojumus viņi izmanto, lai izpildītu drošības pārvaldības sistēmā iekļautās prasības, darbībām.

4. Izmaksu par kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu vilces līdzekļu izmantošanu un infrastruktūras maksas par vilcieniem, kuriem vilces līdzekļus pierobežas iecirkņos nodrošina kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumi, kompensēšanas un sadalīšanas kārtība

4.1. Izmaksas par kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu vilces līdzekļu izmantošanu, tiek sadalītas proporcionāli katra Latvijas kravu pārvadātāja pārvesto nosacīto vagonu kilometru skaitam pierobežas iecirkņos:

$KM_p = KI / NVK * NVK_p$, kur

KM_p – vilces pakalpojuma pieteicēja p kompensācijas maksājums par norēķina periodu;

KI – kopējās kompensējamās izmaksas;

NVK – starpniecības pakalpojumā veiktais nosacīto vagonu kilometru skaits norēķinu periodā;

NVK_p – vilces pakalpojuma pieteicējam pārvesto nosacīto vagonu kilometru skaits.

4.2. Kopējās kompensējamās izmaksas nosaka, nepārsniedzot to faktiskās sniegšanas izmaksas, kam pieskaitīta samērīga peļņa:

$KI = FI * (1 + SP) + IMK$, kur

FI – vilces līdzekļu izmantošanas kompensējamās izmaksas, kurās iekļauj faktiskus maksājumus par vilces līdzekļu izmantošanu, kuri izriet no līguma ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu par vilces līdzekļu izmantošanu, t.sk. rezerves vilces piesūtīšanas, rezerves lokomotīves brigādes u.c., kā arī Kārtības 3.2. punktā drošības pārvaldības sistēmā iekļauto risku vadības izmaksas (piemēro, ja no vilces pakalpojuma pieteicēja netiek prasīts atlīdzināt nodarīto kaitējumu) un citas izmaksas, kas nepārprotami saistītas ar starpniecības pakalpojuma sniegšanu.

SP – samērīgā peļņa, ko aprēķina kā infrastruktūras pārvaldītāja kapitāla atdeves likmi.

IMK – infrastruktūras maksu kopējās kompensējamās izmaksas, kurās iekļauj faktiskus maksājumus par infrastruktūras maksas par vilcieniem, kuriem vilces līdzekļus pierobežas iecirkņos nodrošina kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumi, t.sk. rezerves vilces piesūtīšanai, un, kas nepārprotami saistīti ar starpniecības pakalpojuma sniegšanu.

4.3. Ja vilces pakalpojuma pieteicējs uz vienošanās pamata ar ārpakalpojuma sniedzēju pats nodrošina pakalpojuma daļas, kuras saistītas ar vilces līdzekļu izmantošanu, šo pakalpojuma daļu izmaksas netiek iekļautas kopējās kompensējamajās izmaksās, kuras vilces pakalpojuma pieteicējs kompensē ārpakalpojuma sniedzējam.

4.4. Norēķinus par starpniecības pakalpojumiem veic infrastruktūras pārvaldītājs par kalendāra mēneša norēķinu periodu.

5. Vagonu uzskaites kārtība

5.1. Vispārīgā vagonu uzskaites kārtība detalizēti ir noteikta infrastruktūras pārvaldītāja Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos (spēkā esoša redakcija – www.ldz.lv). Šīs Kārtības ietvaros tiek definēti vagonu uzskaites nosacījumi pierobežu iecirkņos.

5.2. Infrastruktūras pārvaldītājs, izmantojot infrastruktūras pārvaldītāja IS un tajās apstrādāto informāciju, uzskaita katra vagona atrašanas laiku Latvijas dzelzceļa infrastruktūrā.

5.3. Vagonu uzskaitē tiek veikta par katru mēnesi sekojošā laika posmā: no pēdējās dienas plkst. 18:01 (GSM+3) mēnesī pirms pārskata mēneša līdz pārskata mēneša pēdējās dienas plkst.18:00 (GSM+3), ieskaitot.

5.4. Pierobežas iecirkņos par informācijas sniegšanu par operācijām ar vagoniem atbildīgs ir Latvijas pārvadātājs, kas norādīts SMGS pavadzīmes 22.ailē posmā no MGSP līdz vagonu pieņemšanas/nodošanas stacijai.

5.5. Uzskaitē sakas ar vagona pieņemšanu no kaimiņvalstu dzelzceļa, kas tiek saskaņota ar Latvijas dzelzceļa pārvadātāju (pirmais dzelzceļa pārvadātājs, kas norādīts SMGS pavadzīmes 22.ailē posmā no MGSP līdz vagona pieņemšanas/nodošanas stacijai).

5.6. Par tukšo inventāra parka vagonu, kas tiek pārvadāts pa Latvijas dzelzceļu tranzītā, ir atbildīgs Latvijas pārvadātājs, kurš veic vagona pārvadāšanu.

5.7. Informācijas pirmavoti par operācijām ar vagoniem, datumiem un laikiem ir pārvadājuma dokumenti un dokumenti par operācijām ar kravas vilcienu, vagonu, un kravu, kā arī informācija, kas tika veidota pārvadātāja IS. Informācijas sniegšanas kārtības, kā arī informācijas sniegšanas pienākumu sadalījums starp infrastruktūras pārvaldītāju un pārvadātājiem ir noteikts Kārtības 5.1.punktā minētajos Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos.

5.8. Vagona uzskaitē beidzas ar vagona saskaņotu nodošanu uz kaimiņvalstu dzelzceļu.

5.9. Vagona pieņemšanas no kaimiņvalstu dzelzceļa uz Latvijas dzelzceļu un nodošanas no Latvijas dzelzceļa uz kaimiņvalstu dzelzceļu datums un laiks ir faktiskais MGSP šķērsošanas datums un laiks, kas reģistrēts infrastruktūras pārvaldītāja IS, pamatojoties uz saskaņoto vilcienu nodošanas sarakstu (elektroniskā ziņojuma formātā).

5.10. Prasības attiecībā uz vagonu lietošanas noteikumiem infrastruktūras pārvaldītājs nosaka Kārtības 5.1.punktā minētajos Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos.

5.11. Infrastruktūras pārvaldītājs slēdz līgumus ar pārvadātājiem par tiesībām izmantot inventārā parka vagonus visā LR teritorijā, tajā skaitā pierobežas iecirkņos.

5.12. Pārvadātājam ir tiesības nodrošināt savu vagonu uzskaites pienākumus, noslēdzot pakalpojuma līgumu ar citu Latvijas pārvadātāju.

5.13. Infrastruktūras pārvaldītājs nosaka kopējās izmaksas, kas rodas, veicot vagonu uzskaiti. Izmaksas par pierobežas iecirkņos veikto vagonu uzskaiti, nepārsniedzot to faktiskās sniegšanas izmaksas, kurām pieskaitīta samērīga peļņa, iekļauj maksā par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai kā atsevišķu maksas komponenti.